

מצוה רט היא שצונו לכבד החכמים ולקום מפניהם ולגדל אותם. והוא אמרו יתעלה מפני שיבה תקום והדרת פני זקן. ולשון ספרא תקום והדרת קימה שיש בה הדור. וכבר התבארו משפטי מצוה זו בפרק ראשון מקדושין. ודע שעם היות מצוה זו מחוייבת לאנשים כלם בכלל כלומר לכבד החכמים ואפילו לחכם ששוה לו בחכמה כמו שבארו באמרם (ב"מ ל"ג) ת"ח שבבבל (היו) עומדים זה מפני זה דע שיש בכבוד דברים נוספים על התלמיד, וזה כי כבוד התלמיד לרבו יש בו תוספת גדולה על הכבוד שהוא מחוייב לחכם ויתחייב לו עם הכבוד המורא כי הם כבר בארו שחק רבו עליו כחק אביו שחייבו הכתוב לכבדו ולירא ממנו. ובבאור אמרו (ב"מ ל"ג) אביו ורבו רבו קודם. וכבר אמרו (סנהדרין ה'): שאינו מותר לחלוק עם רבו רוצה לומר בחלוק לצאת מהוראתו ודינו ושיסמוך בחכמתו וילמד או ידון ויורה אלא אם כן יתן לו רשות ואין מותר לו להתקוטט עמו או להתרעם ממנו ולא לחשדו שיהרהר אחריו בפועל או במאמר ממיני הרהור כי אפשר שלא רצה זה. ובפרק חלק (דף ק"י) אמרו כל החולק על רבו כאילו הוא חולק על השכינה שנאמר בהצותם על ה', וכל העושה מריבה עם רבו כאילו עושה מריבה עם הקב"ה שנאמר המה מי מריבת קדש וגו', וכל המתרעם על רבו כאלו מתרעם על השכינה שנאמר לא עלינו תלונותיכם כי על ה', וכל המהרהר על רבו כאילו מהרהר על השכינה שנאמר וידבר העם באלהים ובמשה, וזה כלו מבואר כי מחלוקת קרח ומריבת בני ישראל ותלונתם והאשימם וחשדם אמנם היה עם משה שהיה רבן של כל ישראל ושם הכתוב כל ענין מהם על ה'. ובבאור אמרו (אבות פ"ד) מורא רבך כמורא שמים, וזה כלו לקוח בראיה מהיות הכתוב מצוה לכבד את האבות והחכמים כמו שהתבאר במקומות רבים מהתלמוד לא שהיה מצוה בפני עצמה, והבן זה. (קדושים תהיו, מדע הלכות תלמוד תורה):